

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ: ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Σημεία κλειδιά για την υλοποίηση δημόσιων
συμβάσεων καινοτομίας στη χώρα μας

Δρ. Αλέξιος Τάττης
Τμήμα Συντονισμού, Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

*Ε.Κ.Δ.Δ.Α.
14 Ιουνίου 2019*

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (2017)

Επιμέρους άξονες πολιτικής:

- Καινοτόμες, πράσινες, κοινωνικές δημόσιες συμβάσεις
- Επαγγελματοποίηση δημοσίων συμβάσεων
- Προσβασιμότητα μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην αγορά δημοσίων συμβάσεων
- Διαφάνεια, ακεραιότητα, διαθεσιμότητα στοιχείων
- Ενδυνάμωση ψηφιοποίησης του τομέα
- Από κοινού σύναψη δημοσίων συμβάσεων

Πως νοείται η καινοτομία;

Άρθρο 2 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (άρθρο 2, παρ. 1 (21) ν. 4412/2016), «Ορισμοί»:

«Ως καινοτομία νοείται η υλοποίηση νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος, υπηρεσίας ή διαδικασίας, που περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται στις διαδικασίες παραγωγής, ανοικοδόμησης ή κατασκευής, νέα μέθοδο εμπορίας ή νέα μέθοδο οργάνωσης του χώρου εργασίας ή των εξωτερικών σχέσεων μεταξύ άλλων, με σκοπό τη συμβολή στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων ή την υποστήριξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»

Πότε έχει νόημα η προσφυγή σε μια δημόσια σύμβασης καινοτομίας;

Όταν αναθέτουμε αρχή/αναθέτων φορέας που καλείται να καλύψει μια ανάγκη μέσω της σύναψης δημόσιας σύμβασης:

- **Δεν μπορεί να προδιαγράψει τη λύση που θα καλύψει την ανάγκη**
- **Μπορεί να προδιαγράψει την ευκαία λύση, αλλά αυτή δε διατίθεται στην αγορά**
- **Μπορεί να προδιαγράψει την ευκαία λύση, αυτή διατίθεται στην αγορά, αλλά όχι σε επαρκείς ποσότητες**
- **Εφαρμόζει ήδη μια λύση σχετικά ικανοποιητική αλλά προτιμά να αναζητήσει και να εφαρμόσει μια καλύτερη λύση**
- **Δεν έχει πλέον επαρκείς πόρους για να συνεχίζει να εφαρμόζει μια υφιστάμενη λύση οπότε είναι αναγκαίο να πειραματισθεί**

Οφέλη των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας (I)

- **Βελτίωση της ποιότητας ή/και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται στο κοινό**
- **Συνδυασμός υψηλής ποιότητας και χαμηλών τιμών λόγω της ανάπτυξης ανταγωνισμού στις καινοτόμες διαδικασίες**
- **Μειωμένος κίνδυνος αποτυχίας στην περίπτωση ανάγκης προμήθειας αγαθών σε μεγάλη κλίμακα**
- **Αύξηση της αποδοτικότητας της δημόσιας χρηματοδότησης για Έρευνα & Ανάπτυξη**

Οφέλη των δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας (II)

- **Εντατικοποίηση των ιδιωτικών επενδύσεων για Έρευνα και Ανάπτυξη**
- **Διευκόλυνση της πρόσβασης μικρομεσαίων και νεοφυών επιχειρήσεων στην αγορά δημοσίων συμβάσεων**
- **Μείωση του κινδύνου συνεχούς εξάρτησης από συγκεκριμένους προμηθευτές**
- **Βελτίωση της δομής του ανταγωνισμού σε συγκεκριμένες αγορές, λόγω της διευκόλυνσης της ενεργοποίησης μικρομεσαίων και νεοφυών επιχειρήσεων**

Παράδειγμα

Λομβαρδία, Νοσοκομείο Niguarda:

Διαπίστωση προβλήματος: Η χειροκίνητη, από προσωπικό του Νοσοκομείου, μεταφορά των νοσοκομειακών κλινών, με αποτέλεσμα μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις, συχνούς τραυματισμούς και ατυχήματα και λειτουργικούς περιορισμούς στην κίνηση

Λύση: Η ανάπτυξη, μέσω δημόσιας σύμβασης καινοτομίας (PCP), μιας νέας και οικονομικά συμφέρουσας κινητής συσκευής για την μετακίνηση νοσοκομειακών κλινών, μικρής σε μέγεθος, φιλικής προς το περιβάλλον, εξοπλισμένης με συστήματα ασφάλειας και κατάλληλης προς χρήση σε μη ευθύγραμμες διαδρομές και σε όλους τους νοσοκομειακούς χώρους

Είδη Δημοσίων Συμβάσεων Καινοτομίας

- Προ-Εμπορικές Δημόσιες Συμβάσεις (Pre-commercial Procurement – PCP)
- Δημόσιες Συμβάσεις Καινοτόμων Λύσεων (Public Procurement of Innovative Solutions - PPI)
- Συμπράξεις Καινοτομίας (Innovation Partnerships - IP)

Ο κύκλος της δημόσιας σύμβασης

- Το στάδιο του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της σύμβασης
- Το στάδιο της ανάθεσης της σύμβασης
- Το στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης

Προκαταρκτικές Διαβουλεύσεις στην Αγορά

Άρθρο 46 ν. 4412/2016:

«Πριν την έναρξη μιας διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διεξάγουν διαβουλεύσεις με την αγορά, προκειμένου να προετοιμάσουν τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και να ενημερώσουν τους οικονομικούς φορείς για τα σχέδια και τις απαιτήσεις τους όσον αφορά στις συμβάσεις. Για το σκοπό αυτό, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν, επί παραδείγματι, να ζητούν ή να δέχονται συμβουλές ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων ή αρχών [...] ή συμμετεχόντων της αγοράς. Οι εν λόγω συμβουλές μπορούν να χρησιμοποιούνται για το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, εφόσον οι εν λόγω συμβουλές δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και την παραβίαση των αρχών της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας».

Προκαταρκτικές Διαβουλεύσεις στην Αγορά – Διαδικασία

Άρθρα 47-48, ν. 4412/2016:

- Ανάρτηση ειδικής πρόσκλησης (στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής) για ανοιχτή, μη δεσμευτική συμμετοχή οικονομικών φορέων σε διαβούλευση
- Η πρόσκληση αναφέρει τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο της σύμβασης, τον τρόπο και την προθεσμία υποβολής παρατηρήσεων
- Επισυνάπτεται περιγραφικό έγγραφο, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται κάθε άλλο κρίσιμο στοιχείο για τη σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί
- Η διαδικασία διαβούλευσης διεξάγεται μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., διαρκεί το λιγότερο δεκαπέντε (15) ημέρες και δεν υπερβαίνει τις εξήντα (60), εκτός και αν αυτό απαιτείται από το αντικείμενο της σύμβασης
- Είναι νοητή η παροχή συμβουλών και εκτός του πλαισίου των άρθρων 46 και 47 του ν. 4412/2016, υπό την αίρεση ότι η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζει τη μη στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω της συμμετοχής οικονομικού φορέα σε προκαταρκτικό στάδιο

Συμπεράσματα – Σημεία Κλειδιά

- Εστίαση στο στάδιο του σχεδιασμού της σύμβασης και στενή συνεργασία με την αγορά
- Επιλογή του κατάλληλου είδους δημόσιας σύμβασης καινοτομίας και σχεδιασμός της κατάλληλης διαγωνιστικής διαδικασίας
- Σαφής προσδιορισμός των τεχνικών προδιαγραφών και των κριτηρίων αποκλεισμού και επιλογής των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων
- Εξασφάλιση χρηματοδότησης, συνυπολογίζοντας την περίπτωση αποτυχίας
- Λήψη απόφασης ως προς την κατανομή δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας που τυχόν προκύψουν
- Αντιμετώπιση ζητημάτων εμπιστευτικότητας
- Εξασφάλιση επαρκούς χρηματοδότησης, συνυπολογίζοντας την περίπτωση της αποτυχίας

➤ Και κυρίως:

Η εστίαση στην καινοτομία απαιτεί μια αλλαγή στην νοοτροπία διαχείρισης του κύκλου της δημόσιας σύμβασης =>
από την ΑΝΑΘΕΣΗ στο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

***Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!***

***Ε.Κ.Δ.Δ.Α.
14 Ιουνίου 2019***